

1) Ὑψοςμα μεταξωτὸν μονόχρωμον με στιλβούσας ἀποχρώσεις ἐνθ' ἄν. 2) Νυμφική ἐσθῆς κατεσκευασμένη ἐκ τοιούτου ὑφάσματος Σκυρ. β) Ἐπιθετ. *γιαλαμπένιος*, τὸ ὅπ. βλ., Ἄνδρ.: *Ἡ Μαριώ τοῦ Ἀριστείδου μετὰ τὸ γιαλαβὶ μεταξωτὸ φουστάνι.*

γιαλάνης ἐπίθ. ἀμάρτ. *γιαλάνης* Λέσβ.

Ἐκ τοῦ Τουρκ. *yala n* = ψεύδος.

Γιαλαντζής 1, τὸ ὅπ. βλ.: Ἄσμ.

Ἄιδι σύ, *γιαλάνη* δονιὰ, σὲ μένα μὴ παινιέσι, τόσο τσιρὸ σὶ γλέδισα τσι τώρα μ' ἀπαρνειέσι.

γιαλαντζής ἐπίθ. Ἡπ. (Δρόβιαν. Κόνιτσ. κ.ά.) Θράκ. (Ἀδριανούπ. Γάν. κ.ά.) Κωνπλ. Μακεδ. (Βόιον Καστορ. κ.ά.) — Λεξ. Μπριγκ. Δημητρ. κ.ά. *γιαλαντζής* Μακεδ. (Γρεβεν.) *γελαντζής* Ἡπ. (Ἰωάνν. κ.ά.) Θάσ. Ἰων. (Βουρλ.) Κωνπλ. Μεγίστ. — Λεξ. Βλαστ. 365 κ.ά. *γελαντζής* Ἡπ. (Πωγών.) Κρήτ. Πελοπ. (Λακων. Μάν.) *γελαντζής* Ρόδ. *γιαλαντζής* Ἡπ. (Ζαγόρ. Κόνιτσ. κ.ά.) Μακεδ. (Κοζ.) *γιαλαντζής* Μακεδ. (Σιάτ.) *γιαλατζής* Λήμν. ἄκλ. *γιαλαντζή* Ἀθῆν. Σάμ. — Λεξ. Πρω. Δημητρ. *γελαντζή* Κωνπλ. *γελαντζή* Κρήτ. *γιαλαντζή* Κωνπλ.

Ἐκ τοῦ Τουρκ. *yala n c i* = ψεύστης, ψευδής. Ὁ τύπ. *γελαντζής* κατὰ παρετυμ. πρὸς τὸ *γελῶ* = ἐξαπατῶ.

1) Ψεύστης, ἀπατεὼν Α. Ρουμελ. (Σωζόπ.) Θάσ. Ἰων. (Βουρλ.) Κρήτ. Μεγίστ. Πελοπ. (Λακων. Μάν.) Ρόδ. — Λεξ. Μπριγκ.: Ἄσμ.

Ὁ χάρος εἶναι *γελαντζής*, μὰ καὶ πολὺ μαριόλος.

Ἔς τὸ ἔβα δώνει τὰ κλειδιά, ἔς τὸ ἔβγα δὲ δὰ δώνει Λακων.

Μπρόβαλε ἔς τὸ μεζάρι μου καὶ βάστα κ' ἓνα ρόδο, γιατί πολὺ σ' ἀγάπουνα ἔς τὸ *γελαντζή* τὸ γόσμο (μεζάρι = τάφος) Κρήτ.

Πῆτε τους καλορρίζικα, πῆτε τους νὰ γηράσουν, αὐτὸν τὸν-γελαντζή ντουγιᾶν καλὰ νὰ τὸμ περάσουν

Ρόδ. β) Πλανόδιος πωλητὴς Θράκ. εἰρων., *γιαλαντζήδες* = οἱ κάτοικοι τῶν Γανοχώρων τῆς Θράκης ὑπὸ τῶν περιοίκων. Λέγονται δὲ οὕτως ἐπειδὴ ἐξαπατοῦν τοὺς ἀγοραστὰς Θράκ. γ) Ἀκλιτ. *γιαλαντζή* ντολμᾶδες = νηστήσιμοι ντολμᾶδες γεμιστοὶ με ρύζι καὶ μαγειρευμένοι με λάδι, κατ' ἀντιδιαστολήν πρὸς τοὺς πραγματικούς, τοὺς ἀληθινούς, οἱ ὅποιοι παρσκευάζονται με κρέας ψιλοκομμένον, κιμῶν πολλὰ. Συνών. *ψευτογιαπράκα*, *ψευτοντολμᾶδες*. 2) Οὐς., ὁ πλανήτης Ζεὺς, ὡς ἐξαπατῶν τοὺς χωρικούς, οἱ ὅποιοι παραπλανώμενοι ἀπὸ τὴν λαμπρότητά του τὸν ἐκλαμβάνουν ὡς τὸ ἄστρον τῆς αὐγῆς, τὴν Ἀφροδίτην Ἡπ. (Δρόβιαν. Ζαγόρ. Ἰωάνν. Κόνιτσ. Πωγών.) Θάσ. Λήμν. Μακεδ. (Βογατσ. Βόιον Καστορ. Σιάτ.) Χάλκ. — Λεξ. Βλαστ. 365 Δημητρ.: Οὐ *γιαλαντζής* ἀπὸν γέλασι τὴ νύχτα τοὺς βλάχ'ς καὶ τοὺς σκηνίτις καὶ σ' κώθ'καν τὰ μισά'ν'χτα καὶ τοὺς ἔπιασαν οἱ κλέφτις. Ἐνόμ'σαν πὼς ἦταν τ' ἄστρον τῆς ἑμῆς Καστορ. || Ἄσμ.

Μὲ γέλασεν ὁ *γελαντζής*, τ' ἄστρο καὶ τὸ φεγγάρι καὶ βγήκα δίπλα ἔς τὰ βουνά, δίπλα ἔς τὰ κορφοβούνια Ἡπ. Συνών. *περιγελαντζής*.

Ἡ λ. καὶ ὡς ἐπών. ὑπὸ τοὺς τύπ. *γιαλαντζής* Ἀθῆν. Μακεδ. (Θεσσαλον.), *γιαλαντζής* Μακεδ. (Θεσσαλον.) καὶ ὡς παρωνύμ. ὑπὸ τὸν τύπ. *γιαλαντζής* Θράκ. (Κεσάν.) καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τοὺς τύπ. *γιαλαντζή* τ' *Μάδρα* Μακεδ. (Στεφανιν.) καὶ *γιαλαντζή* Τσεσμέ Μακεδ. (Παλαιοκόμ.)

γιαλάπα ἡ, Ἀθῆν. Ζάκ. — Λεξ. Μπριγκ. *διαλάπα* Παζ.

Ἐκ τοῦ Ἰταλ. *gialappa* = τὸ φυτὸν Ἰπομοία ἡ φαρμακευτικὴ (*Ipomoea ialapa* ἡ *purga*) καὶ ἡ ἐξ αὐτῆς καθαρτικὴ ρητίνη.

Τὸ φυτὸν Ἰπομοία ἡ φαρμακευτικὴ (*Ipomoea ialapa* ἡ *purga*), τῆς οἰκογ. τῶν Περιαλλοκαυλωδῶν (*Convolvulaceae*), τῆς τάξ. τῶν Σωληνάνθων (*Tubiflorae*) Παζ. β) Τὸ ἐκ τῆς ρητίνης τοῦ φυτοῦ τούτου παρασκευαζόμενον καθαρτικὸν φάρμακον ἐνθ' ἄν.: *Τὴ διαλάπα σου ἔδωκα, ποὺ δὲ βορεῖς νὰ με ἰδῇς*; Παζ.

γιαλαῖς ὁ, ἀμάρτ. *γιαλ-λαῖς* Κύπρ.

Ἐκ τοῦ οὐς. *γιαλὸς* διὰ τῆς παραγωγ. καταλ. -αῖς, πιθαν. κατ' ἄλλα ὀνόματα ἀνέμων ὡς βοριάς, θρασκιὰς, νοτιάς κ.τ.τ.

Ὁ ἐκ τοῦ αἰγιαλοῦ πνέων δροσερὸς ἀνεμος, ὁ μπάτης: *Ἐκασαν ἔς τὸν-γιαλ-λαῖν τζ' ἐν ἔχουσιν ὄρεξιν νὰ σηκωθοῦσιν.*

Ἡ λ. καὶ ὡς ἐπών. Ἀθῆν.

γιαλαστοιβή ἡ ἐνιαχ. *γιαλαστ'βή* Σκυρ.

Ἐκ τῶν οὐς. *γιαλὸς* καὶ *ἀστοιβή*.

Τὸ φυτὸν Κιχώριον τὸ ἀκανθῶδες (*Cichorium spinosum*) τῆς οἰκογεν. τῶν Συνθέτων (*Compositae*). Συνών. *ἀλιφόνι*, *ἀλιφόνι* τῆς *περγιαλιᾶς*, *ἀφάνα* τοῦ *γιαλοῦ*, *γιαλαστοιβιά*, *γιαλοσερέδα*, *ραδίκα*, *ραδίκι* *γιαλίτικο*, *ραδικοστοιβιά*, *ραδίκι* τοῦ *γιαλοῦ*, *σταμναγκάθι*, *σταμνάγκαθο*.

γιαλαστοιβιά ἡ, Ἰμβρ. Τένεδ.

Ἐκ τῶν οὐς. *γιαλὸς* καὶ *ἀστοιβιά*.

Γιαλαστοιβή, τὸ ὅπ. βλ.

γιαλοστοιβίδα ἡ, ἐνιαχ.

Ἐκ τῶν οὐς. *γιαλὸς* καὶ *ἀστοιβίδα*.

Γιαλοστοιβή, τὸ ὅπ. βλ.

γιαλελῆς ἐπίθ. Πελοπ. (Δάρ. Ἀρκαδ.)

Ἐκ τοῦ Τουρκ. *yel eli*.

Ὁ ἔχων πολλὰ προτερήματα: *Εἶναι σ' οὐλα του γιαλελῆς*, ἀλλὰ ἔς τὰ γράμματα ἔρχεται λιγούλι βαρύνσκοπος (=καθυστερημένος).

Ἡ λ. καὶ ὡς ἐπών. Ἀθῆν. Κέρκ. Μακεδ. (Θεσσαλον. Σέρρ.) Πελοπ. (Αἴγ. Καλάμ. Κορών. Μεσσην. Μολ. Πάτρ. Πύργ. Σπάρτ.) Στερελλ. (Θῆβ. Μαρκόπ.) καὶ ὡς παρωνύμ. Πελοπ. (Αἴγ. Καλάμ. Κορών. Πύλ.)

γιαλελί τό, Κρήτ. Κύπρ. Ἰων. (Σμύρν.) *γιαλελί* Ἰων. (Σμύρν.)

Ἐκ τοῦ Ἀραβ. *yalel* = ἄσμα. Ὁ τύπ. *γιαλελί* πιθαν. διὰ τὴν ἀνάγκην τῆς ὁμοιοκαταληξίας.

Ὁ σκοπὸς τοῦ ἄσματος. ἐνθ' ἄν. Ἡ λ. εἰς φρ. καὶ ἐπιφών.: *Τοῦ ἄσματος νὰ πάψῃ, μ' αὐτὸς τὸ γιαλελί του! Τὸ πήραμε γιαλελί!* Κρήτ. Συνών. φρ. *Αὐτὸς ποῦ ν' ἀκούσῃ! τὸ σκοπὸ του - τὸ βιολί του - τὸ χαβᾶ του* || Ἄσμ.

Γιαλελί, *γιαλελάτσι*, *γιαλελί*, *γιαλελί*, *ἐφάαν* μας οἱ πόνοι κ' οἱ ἀναστεναγμοὶ Σμύρν.

γιαλελί τό, Ἰμβρ. Κάρπ. Κῶς (Καρδάμ. Πυλ. κ.ά.) Λέρ. Μεγίστ. Σύμ. *γιαλιλί* Λήμν. Σάμ.

